T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020 / 260
KARAR NO : 2020 / 427
KARAR TR : 13.07.2020

ÖZET : Kadastro Mahkemesinde görülen dava dosyasında, yargılamanın gecikmesi sebebiyle uğranıldığı iddia olunan zararlara maddi ve manevi tazminat ödenmesi istemiyle açılan davanın, tazminat istemine esas olan işlemi yapan mahkemenin dahil olduğu ADLİYARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : L. K.
Davalı : Adalet Bakanlığı
Vekili : Av. K. K. Ş.

O L A Y : Davacı tarafından ilk olarak 24.7.2019 tarihinde açılan davaya ait dilekçenin, Erzincan İdare Mahkemesince, 4.9.2019 gün ve E:2019/799, K:2019/1161 sayı ile 2577 sayılı Kanun hükümlerine uygun olmadığından bahisle reddedilmesinden sonra yenilenen dilekçesinde; hissedarı olduğu bir kısım parsellerle ilgili olarak Tercan Kadastro Mahkemesinde E:1993/79 sayılı dosyada yargılama yapıldığını, 2014 yılında karara bağlanan davanın tam 21 yıl sürdüğünü; bu zaman zarfında anne ve babasının vefat ettiğini, dava sürecinin kendilerini çok yıprattığını; gerekçeli kararda görülen Y. soyadlı kişilerin amcasının katilleri, babasını da ağır yaralayan kişiler olduğunu; Mahkeme kararını lehlerine verdiğini, anılan kişilerin davayı kaybettiğini; ancak bu kişilerle dava görmenin kendilerini yıprattığını; dava süresince bu arazileri özgürce kullanamadıklarını, ticari veya tarımsal olarak bir gelire dönüştüremediklerini; anne ve babasının, hasımlarıyla devam eden davadan kaynaklanan üzüntü nedeniyle oluşan hastalıklar sonucu vefat ettiklerini; oluşan maddi ve manevi mağduriyetinin giderilmesi için Adalet Bakanlığına başvurduğunu; CİMER aracılığıyla 17/06/2019 tarihli, daha sonra tazminat talebini revize eden 11/07/2019 tarihli, başvuruları yaptığını ancak; verilen cevaplarda, tazminat talebinin kabul edilmediğini, yargı makamlarına başvurmasının istenildiğini; hasımlarıyla süren dava nedeniyle taşınmazlardan uzak durduklarını, faydalanamadıklarını; taşınmazın bulunduğu yerin ticari açıdan da değerli olması nedeniyle ticari kazançtan da mahrum kaldıklarını ifade ederek; uğranılan zararlara karşılık 30.000 TL manevi, 70.000TL maddi olmak üzere toplam 100.000TL tazminatın tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı vekili tarafından süresinde verilen cevap dilekçesinde; bağımsız bir organ olan yargının, yargılama faaliyetleri ile ilgili işlemlerinin, Anayasada öngörülen idari işlem kapsamına girmediğinden bahisle, açılan davanın görev yönünden reddi gerektiği savunulmuştur.

; 17.12.2019 gün ve E:2019/902 sayı ile, "(…)uyuşmazlıkta, kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin; hizmetin, kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediğinin; hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin yapılacağı ve bu denetimin, uğranılan zararın tazminine yönelik bir dava olan tam yargı davasının konusunu teşkil ettiği anlaşıldığından, tam yargı davalarında görevli yargı kolunun idari yargı olması nedeniyle davalı idarenin görev yönünden yaptığı itirazda hukuki isabet bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin görev itirazının reddine, davanın görülmesinde idari yargı yerinin görevli olduğuna…" karar vermiştir.

Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; "(…)Anayasanın 125. maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu, aynı maddenin son fıkrasında ise idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kuralına yer verilmiş; 129/5. maddesinde, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davalarının, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabileceğine işaret edilmiş; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 13. maddesinde de, kişilerin kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı, bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açacakları ve kurumun genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkının saklı olduğu hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" kenar başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c)Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Öte yandan, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 46. maddesinde; "(1) Hâkimlerin yargılama

faaliyetinden dolayı aşağıdaki sebeplere dayanılarak Devlet aleyhine tazminat davası açılabilir: /..../ e) Hakkın yerine getirilmesinden kaçınılmış olması. / ... / (3) Devlet, ödediği tazminat nedeniyle, sorumlu hâkime ödeme tarihinden itibaren bir yıl içinde rücu eder." hükmü, 47. maddesinde; "Devlet aleyhine açılan tazminat davası, ilk derece ve bölge adliye mahkemesi hâkimlerinin fiil ve kararlarından dolayı, Yargıtay ilgili hukuk dairesinde; Yargıtay Başkan ve üyeleri ile kanunen onlarla aynı konumda olanların fiil ve kararlarından dolayı Yargıtay Dördüncü Hukuk Dairesinde ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülür. Dava, bu dairenin Başkan ve üyelerinin fiil ve kararlarından dolayı ise yargılama Yargıtay Üçüncü Hukuk Dairesinde yapılır. Verilen kararların temyiz incelemesi Hukuk Genel Kurulunca yapılır. Temyiz incelemesine, kararı veren başkan ile üyeler katılamaz. / (2) Devletin sorumlu hâkime karşı açacağı rücu davası, tazminat davasını karara bağlamış olan mahkemede görülür." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen hükümlere göre idari yargı yerinde dava açılabilmesi için, işlem veya eylemin idari bir faaliyet kapsamında gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Söz konusu işlem veya eylemin idari bir faaliyet kapsamında gerçekleştirilmediğinin anlaşılması halinde işlem veya eylemin niteliğine göre sonuca gidilmesi gerekecektir.

Yargı faaliyeti tanımlanırken kullanılan ölçütlerden biri olan organik ölçüte göre bir faaliyetin yargı faaliyeti sayılması için bağımsız mahkemeler tarafından yerine getirilmesi gerekir. Maddi ölçüte göre ise, mahkemelerin bütün faaliyetleri yargı faaliyeti değildir; sadece hukuk kurallarının bağımsız mahkemeler tarafından somut olaylara uygulanması halinde bir yargı faaliyeti vardır. Bu ölçüte göre, hakimlerin çekişmeli veya çekişmesiz yargı işini görmeleri yargı faaliyetine dahildir. Kalem işlerinin yürütülmesi ve yazı işleri personelinin yönetimi gibi işler ise yargı faaliyeti kapsamında dışındadır. Öte yandan, yargı faaliyeti, davanın açılmasından, hükmün kesinleşmesine kadar uzayan ve Yargıtay incelemesini de içine alan bütün yargısal faaliyetleri kapsamaktadır. Anayasanın Başlangıcında öngörülen "Kuvvetler ayrımı" ilkesi ile 9. ve 138. maddeleri dikkate alındığında, bağımsız bir erk olan yargının yargılama faaliyeti ile ilgili işlemlerinin, Anayasanın 125. maddesinde öngörülen "idari faaliyet" kapsamında değerlendirilmesi mümkün olmayıp, bu "yargı faaliyeti" nedeniyle idari yargı yoluna başvurulabilmesine imkan yoktur. Esasen bu durum, kuvvetler ayrılığı ilkesinin tabii bir sonucudur.

Bu düzenlemeler ve açıklamalar kapsamında dava konusu olay ele alındığında, Tercan Kadastro Mahkemesinin E. 1993/79 sayılı dava dosyasıyla ilgili yapılan faaliyetin yargı faaliyeti olduğunda ve bu kapsamda gerçekleştirilen işlemlerin yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerekmektedir.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 29/01/2018 tarihli ve E.2017/591, K.2018/3 sayılı kararında da bu tür davaların görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu vurgulanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalara göre, somut olaya ilişkin davanın da özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği düşünülmektedir.

KARAR : Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanunun 10 ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine…" karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısı'nın da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; "(…)İdare, Anayasanın 125. maddesinde de belirtildiği üzere, kural olarak yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya işlemlerden doğan zararlar idare hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereği tazmin edilmektedir. İdarenin yürütmekte olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleşmekte ve İdarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açmaktadır.

Hizmet kusuru, idarenin yapmakla yükümlü olduğu bir kamu hizmetinin kuruluşunda, teşkilatın yapısında, personelde ya da işleyişinde gereken emir, direktif ve talimatların verilmemesi, nezaret ve denetiminin yapılmaması, hizmete özgülenen araçların yetersiz, elverişsiz, kötü olması, hizmet için gereken tedbirlerin alınmaması, geç, vakitsiz hareket bozukluk, özensizlik, eksiklik, sakatlıktır. Hizmet kusuru nedeniyle açılan tazminat davalarında; zarara neden olduğu iddia edilen idari işlem ve eylemin hizmet kusuru kuramı çerçevesinde değerlendirilmesinin yapılması ve olayda kamu hizmetinin gerekleri, işleyiş şartları ve diğer özellikleri, zaman ve yer koşulları, zararın niteliği gibi unsurların göz önünde bulundurulması suretiyle tesbit edilen kusurun idarece tazmini gerekip gerekmediği, gerekiyor ise hangi miktarda tazmini gerektiği hususlarının araştırılarak oluşacak kanaate göre karar verilmesi gerekmektedir.

Yargılama sürecinin uzamasında yetkili makamlara atfedilecek gecikmelerin; yargılamanın süratle sonuçlandırılması hususunda gerekli özenin gösterilmemesinden kaynaklanabileceği gibi, yapısal sorunlar ve organizasyon eksikliğinden de ileri gelebileceği, zira Anayasanın 36. maddesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinin; hukuk sistemine, mahkemelerin davaları makul bir süre içinde karara bağlama yükümlülüğü de dahil olmak üzere adil yargılama koşullarını yerine getirebilecek biçimde düzenlenmesi sorumluluğunu yüklediği, bu kapsamda yargıç ve personel sayısındaki yetersizlik ve iş yükü ağırlığı nedeniyle yargılamada makul sürenin aşılması durumunda yetkili makamların sorumluluğunun gündeme geleceği açıktır (Anayasa Mahkemesi'nin 2013/695 başvuru numaralı kararı, AİHM Foti ve Diğerleri/İtalya, B. No:7604/76 - Eckle/Almanya, B. No:8130/78 nolu kararları).

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Adalet Bakanlığının görevleri;

"a) Kanunlarda kurulması öngörülen mahkemeleri açmak ve teşkilatlandırmak, ceza infaz kurumları, icra ve iflas daireleri gibi her derece ve türdeki adalet kurumlarını planlamak, kurmak ve idari görevleri yönünden gözetim ve denetimini yapmak ve geliştirmek,

b)Bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konularında Hakimler ve Savcılar Kuruluna teklifte bulunmak,

c)Kamu davasının açılması ile ilgili olarak mevzuatla Adalet Bakanına verilen yetkinin kullanılması ile ilgili çalışma ve işlemleri yapmak,

ç) Adli sicilin tutulması ile ilgili hizmetleri yürütmek,

d)Adalet hizmetlerine ilişkin konularda, yabancı ülkelerle ilgili işlemleri yerine getirmek,

e)Adalet hizmetleriyle ilgili konularda, gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek,

f)Bakanlıklarca hazırlanan mevzuat taslaklarının Türk hukuk sistemine ve mevzuat tekniğine uygunluğunu incelemek ve bu konularda görüş bildirmek,

g)İlgili mevzuat hükümleri uyarınca infaz işlerini düzenlemek,

ğ) İcra ve iflas daireleri vasıtasıyla, icra ve iflas iş ve işlemlerini yürütmek,

h)Görev alanıyla ilgili olarak uygulamayı takip etmek ve ortaya çıkan sorunların nedenlerini araştırarak çözüm önerileri geliştirmek,

ı) Ulusal veya uluslararası düzeyde bilimsel toplantılar düzenlemek, bu nitelikteki çalışmaları teşvik etmek ve desteklemek,

i)Görev alanıyla ilgili kamuya da özel kurum veya kuruluşlarla iş birliği yapmak,

j) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak." olarak sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından, Erzincan/Tercan Kadastro Mahkemesinde görülen 1993/79 esas sayılı dava dosyasında yargılamanın gecikmesi sebebiyle uğranıldığı iddia olunan 70.000,00 TL maddi ve 30.000,00 TL manevi zararın tazmini istemiyle bakılan davanın açıldığı, uyuşmazlıkta, kamu hizmetinin, yöntemine ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin; hizmetin, kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediğinin; hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin yapılacağı ve bu denetimin, uğranılan zararın tazminine yönelik bir dava olan tam yargı davasının konusunu teşkil ettiği anlaşıldığından, tam yargı davalarında görevli yargı kolunun idari yargı olması nedeniyle davalı idarenin görev yönünden yaptığı itirazda hukuki isabet bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlıkta, davacı tazminat istemini, yargılamadaki gecikmenin hizmet kusuru olduğu iddiasına dayandırdığından, davanın yargılama faaliyeti ile ilgisi bulunmamaktadır.

Bu itibarla, dava konusu olayda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle davalı Adalet Bakanlığına verilen adalet hizmetinin yerine getirilmesinde hizmet kusurunun bulunup bulunmadığı yönünde bir araştırma yapılarak tazminat istemi hakkında bir karar verilmesi gerekeceğinden uyuşmazlıkta idari yargı görevlidir.

SONUÇ Açıklanan nedenle, 2247 sayılı Yasanın 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği…" yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 13.07.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı tarafından; Erzincan/Tercan Kadastro Mahkemesinde görülen E:1993/79 sayılı dava dosyasında, yargılamanın gecikmesi sebebiyle uğranıldığı iddia olunan zararlara karşılık 70.000,00 TL maddi ve 30.000,00 TL manevi tazminat ödenmesi istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın Başlangıç Bölümünde "Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu" belirtilmiş; "Genel Esaslar" başlıklı Birinci Kısmında da egemenliğin, kayıtsız şartsız Milletin olduğu ve Türk Milletinin, egemenliğini, Anayasa'nın koyduğu esaslara göre, Yasama, Yürütme ve Yargı organları eliyle kullanacağı öngörülmüştür.

Anayasa'nın 9. maddesinde, "Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır" denilmiş; "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138. maddesinde, "Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükümlerine yer verilmiştir.

Belirtilen Anayasal düzenlemelere göre, "kuvvetler ayrılığı" ilkesi gereğince fonksiyonel bakımdan yargı organı yasama ve yürütmeden ayrı tutulmuş olup, bağımsız bir organ olan yargının yargılama süreci ile ilgili işlemlerinin Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen "idari işlemler" kapsamına girmediği ve bu nedenle yargısal işlemler dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamayacağı açıktır.

Bu durum, Ülkemiz yargı sisteminin dayandığı "yargı ayrılığı" ve "adli ve idari yargı organlarının birbirlerine karşı bağımsızlığı" ilkelerinin de doğal bir sonucudur.

Bununla birlikte, hukukumuzda, bazı hallerde yargısal işlemlere yardımcı bazı idari faaliyetlerden dolayı Devletin

sorumluluğunu öngören istisnai düzenlemeler de bulunduğu; Medeni Kanunda ve İcra ve İflas Kanununda, idare aleyhine açılan davalara adliye mahkemelerinde bakılacağı yolundaki bu düzenlemelerden, yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler nedeniyle Devletin sorumluluğunun kabul edildiği durumlarda, bu sorumluluğun denetiminin de aynı yargı düzeni içinde yapılmasının gözetildiği anlaşılmaktadır.

Öte yandan, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun, 'Devletin sorumluluğu ve rücu" başlıklı 46.maddesinde, " (1) Hâkimlerin yargılama faaliyetinden dolayı aşağıdaki sebeplere dayanılarak Devlet aleyhine tazminat davası açılabilir:

a) Kayırma veya taraf tutma yahut taraflardan birine olan kin veya düşmanlık sebebiyle hukuka aykırı bir hüküm veya karar verilmiş olması.

b) Sağlanan veya vaat edilen bir menfaat sebebiyle kanuna aykırı bir hüküm veya karar verilmiş olması.

c) Farklı bir anlam yüklenemeyecek kadar açık ve kesin bir kanun hükmüne aykırı karar veya hüküm verilmiş olması.

ç) Duruşma tutanağında mevcut olmayan bir sebebe dayanılarak hüküm verilmiş olması.

d) Duruşma tutanakları ile hüküm veya kararların değiştirilmiş yahut tahrif edilmiş veya söylenmeyen bir sözün hüküm ya da karara etkili olacak şekilde söylenmiş gibi gösterilmiş ve buna dayanılarak hüküm verilmiş olması.

e) Hakkın yerine getirilmesinden kaçınılmış olması.

(2) Tazminat davasının açılması, hâkime karşı bir ceza soruşturmasının yapılması yahut mahkûmiyet şartına bağlanamaz.

(3) Devlet, ödediği tazminat nedeniyle, sorumlu hâkime ödeme tarihinden itibaren bir yıl içinde rücu eder." Hükmüne;

Aynı Kanunun "Davaların açılacağı mahkeme" başlıklı 47.maddesinde " (1) (Değişik: 1/4/2015-6644/3 md.) Devlet aleyhine açılan tazminat davası, ilk derece ve bölge adliye mahkemesi hâkimlerinin fiil ve kararlarından dolayı, Yargıtay ilgili hukuk dairesinde; Yargıtay Başkan ve üyeleri ile kanunen onlarla aynı konumda olanların fiil ve kararlarından dolayı Yargıtay Dördüncü Hukuk Dairesinde ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülür. Dava, bu dairenin Başkan ve üyelerinin fiil ve kararlarından dolayı ise yargılama Yargıtay Üçüncü Hukuk Dairesinde yapılır. Verilen kararların temyiz incelemesi Hukuk Genel Kurulunca yapılır. Temyiz incelemesine, kararı veren başkan ile üyeler katılamaz.

(2) Devletin sorumlu hâkime karşı açacağı rücu davası, tazminat davasını karara bağlamış olan mahkemede görülür." Hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından, hissedarı olduğu bir kısım parsellerle ilgili olarak Tercan Kadastro Mahkemesinde E:1993/79 sayılı dosyada yargılama yapıldığı, 2014 yılında karara bağlanan davanın tam 21 yıl sürdüğü; dava sürecinin kendilerini çok yıprattığı; yargılamanın uzun sürmesi, kararın gecikmesi sebebiyle uğranıldığı iddia olunan zararlara karşılık 70.000,00 TL maddi ve 30.000,00 TL manevi tazminatın tahsili istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca, idari yargı yerinde dava açılabilmesi için, işlem veya eylemin idari bir faaliyet kapsamında gerçekleştirilmesi gerektiği tartışmasızdır. Buna karşılık, mahkeme kararlarının ise yargısal bir nitelik taşıdığı ve idari bir işlem veya eylem olarak kabul edilemeyeceği açıktır.

Belirtilen duruma göre, Kadastro Mahkemesinin E. 1993/79 sayılı dava dosyasıyla ilgili yapılan faaliyetin yargı faaliyeti olduğunda ve bu kapsamda gerçekleştirilen işlemlerin yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerekmektedir. Bu nedenle, uğranıldığı ileri sürülen zararların tazmini istemiyle açılan davada; tazminat istemine esas olan işlemi yapan mahkemenin dahil olduğu adli yargının görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile Erzincan İdare Mahkemesinin 17.12.2019 gün ve E:2019/902 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç: Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Erzincan İdare Mahkemesinin 17.12.2019 gün ve E:2019/902 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 13.07.2020 gününde, Üyelerden Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Hicabi DURSUN	Üye Şükrü BOZER	Üye Mehmet AKSU	Üye Birol SONER
	Üye Aydemir TUNÇ	Üye Nurdane TOPUZ	Üye Ahmet ARSLAN